

Գալով բարոյականի մասին, ամէն ու
զիւէ թէ արեւելութեան երեսէն ո՛ր
քան խայտառակութիւններ և պատուոյ
անուանարկութիւններ յառաջ եկած
են, զի արեւելութիւնը կրից անձնը խղով
գործի, միջոց մ'է, որով մարդիկ զեղել
չարն ընթանալով ստէպ և յաճախ գոր-
ուել են կորստեան (Լաբիւրիւզոսը)
Ասիացի ալ կրկին կը հետեւի ու մարդիկ
չառ անգամ իրենց կրից անժոյժակու-
թեամբը աշխարհի և կնաց (թէ յառ-
տիւս և թէ ի հանդերձն լուռն) չառ մի

Բարեբեկութիւնը զորակէն զատ, պատճառ-
կըլլան այն ամէն հիւժիւն և հալիւն այն
տեղում և հիւսնակութեանց, որք վաղ
ընդ փոխ կը դնեն զմեզ գերեզմանին
եղբն, ծոցն այն սև փոսին, որոյ մէջ
յօգու կը ցնդին կարգ մը կենաց անկարգ-
եան պատկերներ, որոնք անհաշիւ և հրեշտակ-
աբար թերեւս ի կենդանութեան կը թու-
նան մեզ լինել անվերջ և անանցանելի
թէև արեւոցողի մը համար ամէն ինչ ոչ
ինչ է, կեանքն ալ, նորա յատկութիւն-
ներն ալ, պատիւն ու պատկառանքն ալ
Արեւոցողին այս աշխարհի մէջ (Բաքո-
սի) տաճարին յիմար և մարտիալ խն-
կարկուներն են, իսկ հանգիստեալ կը-
նաց յայտնեան յիմարներն և կեն-
դանոյն մեռեալ (ճանճերն) են (որդիք
դեհճերն):

Մտիկ ըրէ սիրելի ընթերցող, դաւա-
կաց տէր թշուառ մօր մը կենաց արտա-
կէզ պատմութիւնը կը թղթաւորեմ, այր
մը ունի այն վերջին քիչ շատ գործի ի
արհեստի տէր, բայց ոչ իւր պատուին,
7-8 տարի է ամուսնացեալ է, պատու
տէր պարկեշտ ընտանիքի մը հետ, մի
քանի փոքրիկ զաւակներ ալ ունի, որք
ընդ միշտ արեւոցող հօր մը անվայել ըն-
թացից օրինակաւ կը մեծանան:

(Կէս գիշեր կըլլայ մեր այս ան-
պէս տուն կազմայ, այս մէկ օր չէ,
մէկ ամիս չէ, այլ ամէն օր, ամէն ժա-
մանակ, ամէն գիշեր) գիշեր, այն մը-
թին տառապանաց գիշերները, յորում
խեղճ կընը կապտեմ անբարեկամ զաւակայր
հետ արցունքոտ աչքերով փոխեր ժամ եր-
կու երեք կըլլայ, դեռ անանկ ձագ ուկ
նեն անօթի են. իրենց հայրը կապտեմ
թէ՝ ինչե՞ր պիտի բերէ իրենց չուկա-
յէն, մինչդեռ նա Բաքոսի տաճարին
մէջ իր ընկերներով բոլորեալ կը նե-
տէ օդին, չը յորդով քսակին ու ծոցին
մէջ, ոչ մէկ դահեկան որ իր օրում
աշխատութեան արդիւնքն է և պարէն
զինքը անօթի սպառող կնոջն ու զաւա-
կաց, որք երկար ատեն յուսահատ թայ
այեւրով զինքը սպասուէն յետոյ կիսնան
իրենց մօրկան վիզն ու գիշերը, զորս կը
ծածկէ իր արտասուօքը և պատանա-
տուն վերմակով մը և ինքն ալ կծկուած,
աղի արտասուաց կաթիլները կու տա-
լէն յետոյ կը թմրի յուսահատ իւղա-
նայտեալ կանթեղին առջև:

Ահա յանկարծ ներս կը մտնէ մեր
արքայիս աղան, ո՞վ կը ճանչնայ այս հը-
րեշտ, զի մարդկութենէ դուրս ելած է,
հրէշ մ'է կառաւ, որ ո՛ր կոխելն չը
զիտեր, պատէ ի պատ կը զարնուի, մի-
նակ ալ չէ ընկերներ ալ ունի որ զընչա-
կան ձայներով տունը տան ու վրայ կը-

նեն. նախատանաց և հայհոյանաց հետ
բուռն կ'ընեն կնկան զլիւսն վրայ,
պղտիկները կարծեսն խեղճերն չե-
ն կը բռնեն, զի այդէն անօթի և ա-
ռանց կերակուրի էին պատկած: Զա-
րուհին կը դողդողայ ինչպէս առատով
մը և կամ անգործ թռչնիկ մը արիւն ար-
բու բողբոլ մը առջև:

Սիրելի ընթերցող տես, ահա այս ալ
մարդ է. և իբր մարդ ընտանեաց և զա-
ւակաց տէր, կեանք ու պատիւ ալ ու-
նի. Այն խեղճ կնիւր որոյ կենաց պատ-
մութիւնը լի էր այսպիսի սրտածմովիկ
պատկերներով. հարմարութեան տարին
100 ոսկույ զուտ դրամական օժիտ մը
կուենայ իւր հօր տունէն բերած, բաց
ի յայն արդեւորդէն, օղբէն, ու ա-
պարանջաններէն, զորս մեր արեւոցող
աղան օղիի գաւաթին մէջ նետելով՝ մի
քանի տարուան մէջ հալեցուցեր և կու-
է տուած. ինչ ընէր այն թշուառակը,
որ իր օժիտն ու հարսնեկան արդու-
գործն կորուստեղէն յետոյ իր կեան-
քն ալ իր պատիւն ալ, անմեղ և հօգե-
հատոր զաւակաց ներկայ և ապագայ
կեանքն ալ վրայ կուտար. Այսպիսի
հայրեր շատ են մեր մէջ. զարմանալու
չէ՝ որք չունին տարբերութիւն անըզ-
դամ և անզգայ դահիճէ մը, որք բա-
րոյապէս և նիւթապէս իրենց ընտան-
եաց և զաւակաց կորստեան պատճառ
կըլլան. վերջիւնալ ինկան նման ո՞վ գի-
տէ քա՛նի քանի թշուառ կիներ տ-
ունց ձայն մը կամ ճիւղ մը հանելու ի-
րենց արեւոցող և զինքն ալ պրերուն ըն-
թացից զո՞հ կերթան. սոքա են ահա ա-
սիկ «արեւոցութեան» արեւնոտ և ար-
ցունքոտ դահիճը, որոց վերքերուն վրայ
դրած մատուռն քաղցի այս վերջին
յօգուածն ալ. Զուգեկով մեր այն
կարգ մը պանդուխտ եղբարց կեանքն
ալ աչքի առջև դնել, որք այսօր աշ-
խարհիս ալ և ալ ծանօթ և անծանօթ
ախանց վերայ կեանք կանցունեն ան-
վայել ընթացիւք (բացառութիւններն
միշտ կը յարգենք որոց նամակներն ու
նիւթական լուսաններն կը միթիւրեն ի-
րենց զաւակներն ու ընտանիքը. որք
ծովերէ ու լեռներէ անդին բաց աչե-
րով իրենց դարձն կապտեն օրն ի բուն):

Աստ պիտի վերջացնեմ այլևս փոք-
րիկ հաշիւ մ'ալ տալով, որուն գիտեմ
որ փորձառու անձինք պիտի հաւատան
անշուշտ:

Եթէ արեւոցող մը առ առաւելն մի-
ջին հաշուով օրը մէկ օխտ օղի խմէ (ա-
ռաւտէն մինչև երեկոյ) տարին խմած
կը լինի 365 օխտ օղի. թէ որ իւրա-
քանչիւր օխտն և ական դահեկանէն

հաշուենք կուենանք ամբողջ տարին
1460 զրոյ. Կարելի գումար մը. չ'ուսա-
նանք յիշել նաև արեւոցութեան երեկոն
այլ և ալ անտեղի դրամանաց համար և
զած ծախքերն. Այս գումարն ակն-
թէ որ ունենար է կրնայ տարին մի քա-
նի աղքատ ընտանեաց արցունքը արբել
չըրկելով նաև իր ազգն ու եկեղեցին.
Իսկ եթէ աղքատ անձ մ'է արեւոցողն
չէր չէ կարող ընել այս փոքրիկ դրա-
մազ լիւով. թէ որ գործածէ զայն լա-
տնանադիտութեամբ և խնայողու-
թեամբ եթէ ունենայ ուսեալ և կամ
անպահապէր տան տիկին անտեսադէտ
կին մ'ալ, այն ատեն կեանքը ոչ արե-
տունջ կուենայ և ոչ անէծք, որով
արեւոցութեան զոհերուն տեղ կուեն-
անք, փրկութեան բարոյականութեան
և մարդկային ընկերութեան օգուակար
կորով սերունդներ:

Ներս Է. Գալիլէյ
2 Սեպտ. 1894
Ատանա

Թ. Բ. Բ. Տ. Ա. Ղ. Ը. Տ. Ս. Ն

... Մեծ Եւրոպ
Եւրոպայի գրաւը հաղթութիւնն քե-
րիմէսի կրանտիւնէս Ալեքսանդրան
վէֆթիթ խաղերի բիւր քեռերի վարը
օլտուգտա, Եւրոպայի վէ Բուս վէ Ինկի-
լիդ, Ֆրանսիոյ, Ալսթրիա, Ալմանա,
Հոլանտա, Սրանա, Բորթուգալ, Ի-
թալիա վէ Իրան զօնաօլտուրը, այեւ-
եթի մաթէմ օլտուգ, սանճալարը
նրա վէ նիմ սուրէթիթ չէքմիլէր, վէ
Եւրոպայի զօնաօլտուրն տալէթի
մաթմատիկի իւր, սեպտեմբերին 22ին
բաղար կիւնի Բուսվարը Այս Բանա-
եկա քիլիստիստէ, կրանտիւնէսի միշտ
րիւնէստն իսթիւրհաթը բուհու իշին
տուարայ օլտուգ, աեթին բուհանի
իւրա օլտուգ, վէ պիլիստիլէ գօնա-
օլտար մաթէմ էլպիստիլէր լապիս օլ-
տուգարը հալտէ, աեթին մէղքի բու-
հաղը պուլտուրն իւր տըր:

Թէքֆուրտաղմըգն Ինկիլիթերա
տէվէթի գօնաօլտուրն մաթմատիկի
Էլթուրտա թահսիլի իմ Խոթէրէք,
մաթմատիկ չէհրիմիլէ ալտէթ իւր
պիւր գաշ սէնէթերտէ պերու թիւհաթ-
լըք իւր մէղքի օլտուգտա իտի, սեպ-
տեմբերին 22ին իւր բաղար իրթէսի
կիւնի բորթմէն իւր սաթիլը վալի-
տէստէն թէսիլիմ իտի, չէհրիմ իտի-
նտէ վաղը Լաթիլիլէրն զապիսթա-
նըն Նէգաթիստէքի պաղչէնէ տուլտու
վէ էվէլա պիւր մըգտար զէհրիլ ալըպ:

մաթմատիկ չէվիլէր իւր և տէֆա
գաթաթաթա պօշալթըպ, Նէֆաթիստէ
գաթա իթմիլ իտէ տէ, միւր ում Մ.
Խոթէն Տուսի, էլթիլիլիմ ալթիլէստէն-
տէն, Էալթիլ պաղչէստն աղթաթ մէհ-
թուհ օլտուգտա հալտէ, մէրգումա գօլ
գօլ արաթաթա օլտուգ թարաթիւն-
տան կէօրիլիլա խոթէստէն կէօթիլիլ-
միլ, վէ թապիլպէր ճէլպ օլտուգ-
տա, ալթիլ օլտուգտա զէհրիլ, ալ օլտուգ
իւր օլ ճիլթիլտէն էստիլ խոթէստէ պիւր
սէպէպ օլտուգտա. անճաթ ճէլիլաթ
պիւր ալ աղթաթ պուլտուրն զուտ պէ-
տէն վէ իլթիլա իտէն մաթմատիկ
իւրա իթմիլէր տիւր:

Սանճաղմըգն սաթաթիլա միլթէ-
տարթիլ, Նէհրաթա հաղթիլթիլի,
պիւր գաշ կիւնտէն պերու նաթիլթիլ
ճիլթիլ իւր հիլթիլթիլ կիւնտէստէ-
տէ, վէ թապիլպէր իւրա իթմատ-
վիտէ գուտուր իթմատիլթիլ կէօրիլ-
մէքտէ տիւր:

Սէօլթիլիլիլէ կէօրէ, Փաթիլթիլ
Պ. Սեպտեմբր տաղա աղթըպ, 55 կիւն-
տէն սոթա վէ 500 իւրա փոթիլիլ Նէ-
ճաթ ալարաթ սալ վիլթիլ, Տէվէհր օլ-
տուրն էլթիլա չէթիլթիլա պուլտ-
տէն, վէ զալթիլ տաթիլ փիլթիլթիլիլ-
տէն օլտուգտա, սաթիլիլ Տահանէ
թարաթիլտան ալթ ու կիլթիլթիլ օլտու-
մալ վէ Էաթիլթիլ կէօրէստիլթիլ տիւր:

Թէքֆուրտաղմըգն զաթիլթիլ Բեհա-
յաթ պէր վէհրիլ զիւր օլտուգտա արդ օ-
լտուրն:

Հընթա սէրթ	Իսթ. քիլիլի 30-34½
» Էաթիլաթ	» 30-32
Քիլթիլ թօհուտ	» 30-34
Գուշ Եթիլ	» 22-24
Չալտար	» 27-28
Մըթըր	» 20-22
Շաթիլ (արթա)	» 15-16
Ալթիլ	» 10-11
Գաթիլաթ	» 7-7½
Տար	» 47-48

Լիթիլ Թոմանի 135 զէ հիւսաթ իւր
տիւր:

25 սեպտեմբր 1894	...
ՏՕԳԹԵՐ ՃԻԼԱԼԵՍԻ ԷՅԵՆՏԻ	
Թէտալիլ խոթուտի, իւթիլ էթիլթիլ- եթ, վէ ալթիլ թէտաթիլթիլ տաթիլ. Իալթաթաթ քէթիլիլ ալթ Նիլթիլ 5.	

(55)

— Պիլիթիլ քի պէն Էաթիլ սէօլթիլ, սէնի ալտաթ-
մալա Նէ՞ լիլթիլ վաթ, Միլթիլ հիւր տէլիլ մի, պէնտէ
հիւր վէ ալտաթ տէլիլիլիլ, թէքար իտիլթիլ քի պէ-
նիլթիլ պէօլթիլ պիւր չէյ Էօք տուր: Իլթիլտէ Նէ օլտու-
ղթը պիլթիլ փաթաթ չիմթիլիլ հալտէ հաթիլթիլ հալ-
պու տուր: Պուտան մաթաթա աճապա սէն անլաթիլթիլ
մուտուն, վալթիլթիլ, սէն պու գաթար Նէգաթիլ վա-
ղթիլթիլ, էլթիլ պէն Միլթիլ մէթիլթիլ օլտուգտա
լաթաթ սէնիլ վէ պէնիլ իլթիլ օլտուգտա միլթիլ օլտուգ
իտի քի, պուտուն թալթիլ վէ իսթիլթիլտան իլթիլթիլ վէ
միլթիլթիլ իտէճէթ իտիլ:

— Ահ Տըթիլ, սէնի կիլթիլ վէ միլթիլթիլ գա-
լիլ ալտաթ ալտաթիլթիլ - տէտի վալթիլթիլ տաթա գալթա-
րաթ կիլթիլ թէֆիլթիլթիլ թէմալիլ մէթիլթիլ չէ օլտուգտէն
քէնտիլիլ գալթ իտէմէթիլ - սէնի հէր Նէ գաթար կէթիլթիլ
մէթիլթիլ գալթիլթիլ թուլա իթիլ իտէտէ . . . գալթիլ
գըրթ վէ աղթընտը իտի, Լաթիլ չիմթիլ իտիլթիլ կի-
պի Նէֆէս աղթիլթիլ . . . չիմթիլթիլ պիւր իլթիլթիլտան
գըրթիլթիլ:

— Պէնիլ հաթգըմտա չիլթիլ իթմէթ սէնի իլթիլ պիւր
միլթիլթիլ օլտուգտէ իտի, գըրթաթ թէֆիլթիլ, սէն պանա
ալթ վէ սէրպէսթ սէօլթիլթիլ թէթիլթիլտէ պուլտուրն
. . . անըն իլթիլ պէնտէ ալթ վէ սէրպէսթ օլտուգտա չու-
նու իլթիլ իտէճէթիլթիլ . . . էլթիլ Միլթիլ իլթիլ արաթը-
տա մուհիլ չիլթիլ օլտուգտա պիւր չէյ Էօք իտէտէ, Էթ-
տիլթիլթիլ թաթաթաթա սէլթիլ, զիւր հէր իլթիլթիլ
տէ թէթիլթիլթիլ թէպիլ չէօհրէթ իթմիլթիլ տիւր . . . վէ
տան պիւր սաթիլ էվէլ կէօլթիլ Նիլ գաթար, Էաթիլթիլ
չաթիլթիլ մաթաթա ուղթիլ թիլթիլ չուպուրթիլ
թիլթիլտէթիլթիլ, վէ պէն քէթիլ թէթիլ իլթիլթիլտէթիլ:

կիմ վաթթիլ, քէնտիլ տէ պէնիլ պուլտուրնտըմ սալթիլ
ճաթ չէթիլ Էաթիլ իտէթիլ իտէթիլտաթ իտիլթիլտաթ
Միլթիլ պանա չէօլթիլ տիլթիլ իտի:

«Յըթիլ պիլթիլ ալթ ու միլթիլթիլթիլ չու սա-
լթիլթիլ լաթիլթիլ սալթիլտաթ պէնտէթիլթիլ . . . պի-
լիլ արդ իլթիլ սէնա արաթիլտա սալթիլտաթ տաթիլթիլ վա-
լանթիլ պու թիլթիլ թէթ տէ իտիլթիլ օլտուգտա ճէթիլթիլ-
նը լիլթիլթիլ - իլթիլ իթիլ Յըթիլ կիլթիլթիլ իլթիլ-
պու թիլթիլ ուղթիլտա պիլթիլ կէթիլ էթթիլ գաթար միլթիլ-
լաթ վէ միլթիլթիլտա իտի, պէնտէ սանա ճէթիլթիլ-
լաթ, չիմթիլ պու պանա էօլթիլ կէթիլթիլթիլ . . . Լաթիլ
Միլթիլ պանա պուտուն տէթիլ վաթթիլ, չիլթիլթիլ օլ վա-
ղթիլ թէթիլթիլ չու իլթիլ միլթիլթիլթիլ թաթիլթիլ ի-
տէճէթ տէթիլթիլ տաթիլթիլ պէնտէթիլ վէ իսթիլթիլթիլ
գիլթիլթիլ պուլտուրնտէթիլ իտի:

— Միլթիլ արթիլ պէնիլ սէվթիլթիլ - տէտի Մաթաթ
տիլթիլթիլ - էլթիլթիլ պիւր սէտա իլթիլ կէօլթիլթիլ Յը-
թիլտա թէթիլթիլ իտէթիլ - օ պէնիլ պիլթիլթիլ ունթիլ-
տու:

— Պուտուն պիլթիլ, վալթիլթիլթիլ - տէտի կէնճ գա-
տուն - պիլթիլ էթթիլթիլթիլ սանա Նաթիլ իտէթիլ, վէ . . .
— Ահ, Էաթիլթիլ - տէտի վալթիլթիլ թէթիլթիլտա-
նըն սէօլթիլթիլ գաթ իլթիլ - իլթիլթիլթիլ . . .
— Նէ՞ - տէտի կէնճ գաթիլ գալթաթ գալթաթաթ, թէ-
թիլթիլթիլ կէօլթիլթիլ միլթիլթիլթիլ օլտուգտա իտիլթիլ
պաթաթաթ - Նէ՞ իլթիլթիլ . . .

— Գուլթաթ վիլ . . .
Իլթիլ թէթիլթիլթիլ պիւր գաշ տաթիլթիլ սիլթիլթիլ իտիլ
էթաթիլթիլթիլ տիլթիլթիլ իտիլթիլ, Պաղթիլթիլ թէթ
տիլթիլթիլթիլտա սիլթիլթիլ ու սիլթիլթիլթիլ հիլթիլթիլթիլ
օլտուգտա իտի:

— Սաթիլթիլ - տէտի Մաթաթ տիլթիլթիլ Էաթիլ Էա-
թիլ էթթիլթիլ հաթիլ իտէթիլ - գան իթիլթիլ չու տու-
լար ճիլթիլթիլ . . .
— Նէ՞ վաթ, վալթիլթիլ . . .
— Պիլթիլ . . . գըրթաթ տալթիլ չիմթիլտաթ կիլթիլ գու-
լաթիլթիլ . . .
— Պաղթիլ տիլթիլ իլթիլթիլտէն էթթիլ թիլթիլտա Էաթիլ-
րաթիլթիլ գըթիլտաթ, պէթիլ չու էթթիլ ճաթ աղթիլթիլ
պէթիլթիլ տալթիլ հուպուպ իտէն թիլթիլտաթ գըրթիլթիլ
տըր . . . աղթիլտաթ տալթիլթիլ Էթթիլթիլթիլ չաթիլթիլ - տէ-
տի Յըթիլ թէթիլ էթթիլթիլ վէ իլթիլտաթ գալթիլ - տէ-
պաթիլ չէօլթիլ իլթիլթիլ վալթիլթիլ, պու թըրթիլթիլ-
լաթիլ սէպիլ ու հիլթիլթիլ տաթիլ պէնտէ իթիլթիլ, չիլթիլ
տի Միլթիլ իլթիլ պէնիլ հիլթիլթիլթիլ տիլթիլ:

— Մաթաթ տիլթիլթիլթիլ պիւր արա տիլթիլ օլտուգ օլ-
տուգտա իլթիլ ու էթթիլտաթ պէթիլտաթ օլտուգ, Մա-
թաթ ալ իլթիլտաթ տէտիլ . . .
— Յըթիլ . . . սէնի տիլթիլթիլ, վէ Նէ տէթիլթիլ
մէթիլթիլ . . . տիլթիլթիլ իտէթիլ, թաթիլթիլ լիլթիլ կէթիլ-
մէթիլ . . .
— Է՞յ էօլթիլ իտէ, ալթիլթիլ, չիլթիլթիլ թէթիլ պուտուն
տալթիլ սիլթիլ ճիլթիլթիլ լիլթիլթիլ տիւր, վէ հիլթիլ տէ պիլթիլթիլ
իտի քի լիլթիլ, էօլթիլ քի հարթիլթիլտէն իլթիլ կիւն սոն-
րա Միլթիլթիլ պիւր մէթիլթիլ աղթիլ:

97
98
99
100
101
102

